

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Особливості мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту»

Студентки 4 курсу групи ПС-41

Четвертого (бакалаврського) рівня вищої освіти

освітньо-професійної програми «Психологія»

за спеціальністю 053 – психологія

ЖУКОВОЇ Ольги Анатоліївни

Керівник: кандидатка психологічних наук, доцент

ЗОТОВА Л. М

№ з/п	Кількість балів	Підпис	Члени комісії _____
1	Зміст роботи		_____
2	Дослідницька активність		(підпис) _____ (прізвище та ініціали)
3	Своєчасність		
4	Відповідність вимогам		_____
5	Презентація		(підпис) _____ (прізвище та ініціали)
Національна шкала _____			

м. Харків – 2025 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 Теоретичні особливості внутрішньої мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту	5
1.1. Теоретичні основи мотивації та емоційного інтелекту	5
1.2 Особливості мотивації досягнення та уникнення невдач	11
1.3 Дослідження впливу емоційного інтелекту на особливості мотивації	15
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1:	22
РОЗДІЛ 2 Емпіричне дослідження взаємозв'язку особливостей внутрішньої мотивації та рівня емоційного інтелекту	24
2.1 Мета та програма емпіричного дослідження	24
2.2. Опис і аналіз вибірки	25
2.3. Методи і методики дослідження	26
2.4. Аналіз результатів дослідження	27
2.5 Порівняльний аналіз досліджуваних груп.....	38
2.6 Особливості мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту	41
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2:	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
ДОДАТКИ.....	52

ВСТУП

Постановка проблеми. З поширенням дистанційного навчання освіта зазнає змін, які ставлять перед студентами нові виклики. Дистанційне навчання часто призводить до зниження мотивації у студентів, що негативно позначається на їхній академічній успішності. Новий формат навчання потребує від студентів кращої самодисципліни та самоорганізації. В данному контексті ефективність навчання залежить від внутрішніх факторів, а саме від мотивації та емоційного інтелекту. **Актуальність** обраної теми полягає в тому, що за умов пандемії, російсько-української війни, використання дистанційної форми навчання збільшується. За даних обставин, студенти стикаються з необхідністю самостійно підтримувати високий рівень навчальної активності. Разом із тим, не достатньо дослідженим є питання впливу рівня емоційного інтелекту на мотивацію студентів за умов дистанційного навчання. Це вказує на необхідність додаткових досліджень особливостей мотивації та емоційного інтелекту, для подальшої розробки рекомендацій для покращення процесу навчання.

Мета дослідження: дослідити особливості мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту.

Об'єкт дослідження: особливості мотивації у студентів.

Предмет дослідження: зв'язок рівня емоційного інтелекту з особливостями мотивації студентів.

Гіпотеза дослідження: Студенти з мотивацією "до досягнення" мають вищий рівень емоційного інтелекту, ніж студенти з мотивацією "уникнення невдач", у зв'язку з більш високим рівнем емоційного інтелекту. Відмінність спричинена тим, що високий рівень емоційного інтелекту сприяє кращому самоусвідомленню, саморегуляції, впевненості у власних силах і позитивному ставленню до викликів, що, своєю чергою, формує спрямованість на досягнення, а не на уникнення невдач.

З метою емпіричної перевірки висунутої гіпотези та досягнення поставленої мети, було проведено дослідження, спрямоване на оцінку рівня емоційного інтелекту та діагностику мотивації студентів.

Завдання дослідження:

1. Провести теоретичний аналіз понять «емоційний інтелект» та «мотивація»;
2. Визначити рівень емоційного інтелекту та проаналізувати його складові;
3. Встановити взаємозв'язок між особливостями мотивації у студентів та рівнем емоційного інтелекту;
4. Провести порівняльний аналіз досліджуваних груп.

Характеристика вибірки: студенти дистанційної форми навчання, у віці від 17-29 років, які навчаються в різних закладів вищої освіти. Учасники добровільно погодились пройти опитування та дали згоду на обробку персональних даних.

Методи дослідження:

- ✓ Тест на рівень емоційного інтелекту, за теорією Д. Гоулмана;
- ✓ Тест на мотивацію (методика Реана);
- ✓ Математично-статистичні методи.

РОЗДІЛ 1 Теоретичні особливості внутрішньої мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту

1.1. Теоретичні основи мотивації та емоційного інтелекту

Мотивація та емоційний інтелект відіграють важливу роль у досягненні успіху у навчанні. Вони безпосередньо формують самоконтроль, вміння адаптуватися до життєвих обстав, та, як наслідок, впливають на продуктивність та особистісне зростання. Актуальність дослідження цих понять підтверджується численними науковими працями. В ході аналізу методичної літератури, можемо зазначити, що питання мотивації до навчання залишається актуальним і до тепер.

Серед українських психологів, які досліджували це поняття був С. М. Занюк. Він розглядав мотивацію як складну, багатовимірну систему, що охоплює різні аспекти діяльності та розвитку людини. У своїх роботах, він трактував мотивацію як сукупність психічних процесів, що сприяють формуванню цілеспрямованої діяльності, вмотивованої індивідуальними потребами, інтересами та переконаннями [6, С. 304].

Українська психологиня, Н. Курдюкова трактувала мотивацію як процес, що виникає в результаті взаємодії внутрішніх потреб індивіда та зовнішніх стимулів, спрямований на досягнення цілей через діяльність і поведінку. Вона підкреслила, що мотивація є не тільки рушійною силою для виконання конкретного завдання, а й основою для розвитку особистості студента під час навчального процесу [8, С. 87-96].

Зарубіжні вчені, як Едвард Декі та Річард Райан, зазначають, що мотивація є результатом взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів. Вони розрізняють внутрішню мотивацію (коли діяльність є самоціллю) та зовнішню мотивацію (коли діяльність спрямована на отримання зовнішнього результату або винагороди) [4, С. 93-97]. Австрійський психолог, Віктор Франкл визначив мотивацію як «прагнення знайти сенс життя». Для нього мотивація зводиться до прагнення знайти сенс і значення навіть у найскладніших ситуаціях. [17. С. 177-180].

У сучасних статтях, термін мотивація визначається як інтереси, потреби, прагнення, емоції, переконання, ідеали, установки, які спонукають учня до діяльності. Мотивація сприяє появі в учня навчальної ініціативи й любові до навчання, спонукає його діяти з максимальною енергією в різних навчальних ситуаціях. Умотивованість у навчанні можна розуміти як особисту зацікавленість учня в одержанні знань і вмінь. Мотиви навчання - це психологічна характеристика інтересу учня до засвоєння знань і власного розвитку [11, с. 6-18]. Мотивація дає нам сміливість визначати себе, шукати новий досвід. Вона дозволяє нам відкривати для себе все, що ми не можемо побачити з нашої «зони комфорту». Отже, можемо зазначити, що мотивація є детермінантом дії. Інакше кажучи, це сукупність чинників, які запускають діяльність, спрямовують та підтримують її на досягнення цілей. [8, С. 87-96].

Мотивація поділяється на зовнішню та внутрішню. Зовнішня мотивація виникає під впливом зовнішніх факторів, таких як похвала або покарання. Учні з такою мотивацією зацікавлені в короткострокових результатах (похвала, оцінки), часто не мають інтересу до саморозвитку і можуть сприймати невдачу як постійну закономірність. Внутрішня мотивація формується через внутрішнє задоволення від досягнення цілей і саморозвитку. Учні з внутрішньою мотивацією працюють для задоволення своїх інтересів і прагнуть до глибокого розуміння матеріалу, не очікуючи зовнішніх винагород. Вони сприймають невдачі як можливість для покращення та стимул для пізнавального інтересу [11, С. 6-18].

Відокремлення зовнішньої та внутрішньої мотивації було чітко визначено Едвардом Декі та Річардом Райаном в рамках теорії самовизначення (Self-Determination Theory, SDT). Внутрішня мотивація базується на задоволенні під час виконання діяльності, наприклад, навчання для саморозвитку або через інтерес до цікавої людині темі. Зовнішня мотивація спонукає діяти заради похвали, нагороди, або щоб уникнути неприємностей. Внутрішня мотивація, зазвичай є найуспішнішою, тому, що людина діє добровільно, без очікування зовнішніх винагород, і при тому, отримуючи задоволення від самого процесу діяльності. Натомість зовнішня мотивація

пов'язана з виконанням дій через зовнішній тиск, та може бути менш ефективною, оскільки людина діє лише для досягнення конкретного результату, а не через внутрішній інтерес. [12, С. 22-43].

Окрім Едварда Декі та Річарда Райана, інші дослідники вивчали різницю між зовнішньою та внутрішньою мотивацією. Фредерік Герцберг у своїй двофакторній теорії мотивації вказав, що мотивація може бути внутрішньою (пов'язаною із задоволенням від роботи та досягненням успіху) або зовнішньою (пов'язаною з умовами праці, винагородою та політикою компанії) [12, С.22-43].

Зрозуміло, що формування внутрішньої мотивації студентів є невід'ємною частиною процесу адаптації до професійного навчання у ВНЗ і безпосередньо впливає на процес подальшого професійного становлення майбутніх фахівців. Мотивація пов'язана з самооцінкою особистості та прагненням до самореалізації, що вимагає цілеспрямованого формування особистісних якостей, необхідних для успішної майбутньої професійної діяльності. Це дає можливість майбутньому лікарю розвивати свій особистісний потенціал, професійно і творчо зростати [5. С. 1-10].

Автори дослідження Кочарян О.С., Фролова Є. В., Павленко В.М., дотримуючись принципу структурної ієрархії, запропонували поділяти професійну мотивацію на п'ять основних рівнів: перший - метасистемний (індивідуальний), другий-системний (організація мотиваційної діяльності в певну), третій-підсистемний (підсистемимотивації), четвертий - компонентний (індивідуальна мотивація), а п'ятий - елементний (окремі компоненти мотивації) [10, С. 40].

Інший підхід, так званий, партисипативний погляд на мотивацію, ґрунтується на теорії самоефективності. Самоефективність зосереджена на переконання людини щодо власної здатності впоратися з зпесним завданням. Почуття власної ефективності впливає на вибір учнями завдань, їхню наполегливість у виконанні цих завдань і здатність протистояти ризику невдач. Самоефективність допомагає запобігти виникненню в учнів відчуття непотрібності або втрати контролю над своїми навичками та успіхом. Викладачі можуть заохочувати учнів вірити у високу

самоефективність, надаючи їм можливість дізнатися про свій власний та чужий досвід майстерності, надаючи інформацію, яка дасть їм змогу повірити, що вони можуть досягти успіху, і інтерпретуючи емоційні реакції учнів на успіх, невдачу та стрес. [2, С. 22-34].

У своїй науковій праці «Мотивація в шкільному контексті» Р. Віо надає визначення мотивації, у студентському контексті, як «динамічний стан буття, який бере свій початок у сприйнятті учнями самих себе і свого оточення та мотивує їх брати участь і наполегливо займатися діяльністю для досягнення своїх цілей» [8, С. 59].

Отже, мотивація – це комплексне та багатогранне поняття, яке різні дослідники трактують у свій спосіб. Одні зосереджуються на зовнішніх і внутрішніх факторах, що спонукають до досягнення бажаного, тоді як інші розглядають мотивацію як внутрішній потяг або емоційний порив. Ключову роль у цьому процесі відіграє емоційний інтелект, адже вміння розпізнавати, усвідомлювати та керувати своїми та чужими емоціями, а також розуміти їхній вплив на мотивацію і прийняття рішень, дозволяє ефективно діяти в різноманітних обставинах.

Емоційний інтелект як важливий феномен психологічної теорії, в останні десятиліття привертає значну увагу дослідників і практиків у різних сферах. Аналіз літератури свідчить про те, що емоційний інтелект став об'єктом психологічних досліджень у наукових працях зарубіжних дослідників, таких як Г. Гарднер, Д. Гоулман, Д. Карузо, Дж. Майєр, П. Саловей, Р.Бар-Он, К. Штайнер, С. Хейн, Р. Купер, А. Саваф [21, pp. 503-517, 5, С. 1-10].

Поняття емоційного інтелекту (EQ) було вперше введено Джоном Мейєром і Пітером Селовеєм у 1990 році. Вони визначили EQ як здатність відстежувати свої та чужі емоції, розрізняти їх і використовувати цю інформацію для керування думками та діями. У 2008 році Мейєр, Саловей та Карузо виділили три основні компоненти EQ: сприйняття емоцій, інтеграція емоцій у когнітивні процеси та досягнення особистих і соціальних цілей. Ця концепція була розвинута Деніелом Гоулманом у його книзі 1995

року, де зазначав, що емоційний інтелект є ключовим для продуктивної соціальної взаємодії, стресостійкості та управління емоціями [21, pp. 503-517].

Однією з найвідоміших теорій емоційного інтелекту є модель Рубена Бар-Она. Вона розглядає ЕІ як комплекс навичок для ефективного управління власними та чужими емоціями. До неї входить п'ять ключових елементів: самосвідомість, саморегуляцію, мотивацію, емпатію та соціальні навички. Бар-Он також ввів поняття «коефіцієнт емоційного розвитку» (EQ), доводячи зв'язок між рівнем емоційного інтелекту та успіхом у різних сферах [7, С. 35-53].

Інший підхід запропонував Ніколас Н. Готтесман, який акцентував на емоційному інтелекті як здатності створювати здорові стосунки, будувати довіру та вирішувати конфлікти [24]. Роберт Розенберг розглядає емоційний інтелект як систему взаємодії когнітивних та емоційних процесів, що дозволяє адаптуватися до змінюваних обставин та ефективно взаємодіяти з оточенням [13, С. 87-96].

Доволі цікавою є узагальнена модель ЕІ студентів (за С. Картером), яка включає міжособистісний розвиток, особистісні лідерські якості, самоменеджмент, в основу якого лежить внутрішня мотивація та міжособистісний розвиток. В результаті цим компонентам студенти розвивають внутрішньоособистісну компетентність [1, С. 94].

В сучасних статтях емоційний інтелект визначається як здатність сприймати і розуміти емоційну експресію особистості та керувати емоціями на основі інтелектуальних процесів. Люди, з розвиненим емоційним інтелектом, мають здатність розуміти власні емоції та емоції інших людей, а також керувати власною емоційною сферою. Це сприяє більшій адаптивності та ефективності комунікації [15. С. 90-93].

В. В. Зарицька, проаналізувавши попередні дослідження, виділила такі загальні ознаки емоційного інтелекту: наявність реакцій на об'єкти навколишнього середовища, з якими стикається людина в процесі життєдіяльності (ці реакції можуть бути адекватними або неадекватними), оцінюючи об'єкти та явища навколишнього

середовища та ситуації, здатність людини визначати роль емоцій у житті людини [7, С. 35-53].

У науковій психологічній літературі виділяються три рівні сформованості емоційного інтелекту (ЕІ). Низький рівень може проявлятися у вигляді страху, агресії, депресії та фрустрації. Реакції частіше імпульсивні, а самоконтроль практично відсутній або нерозвинений. Середній рівень відзначається розвиненим самоконтролем, позитивним ставленням до себе, наявністю цілей та адекватним емоційним реагуванням. Високий рівень відрізняється психологічним благополуччям, високою самооцінкою, емоційною зрілістю, відповідальністю, внутрішнім відчуттям свободи та навичкою будувати гармонійні стосунки [2, С. 22-34].

У широкому значенні, визначення поняття емоційний інтелект можна трактувати як здатність людини усвідомлювати та управляти почуттями, емоціями та емоційними станами, як власними, так і інших людей. Ця здатність формується протягом життя людини під час спілкування та професійної діяльності. Емоційний інтелект має 2 складові: – внутрішньоособистісна складова (самоусвідомлення, самоконтроль, мотивація) і міжособистісна складова (емпатія, комунікація, толерантність). Також, успішність розвитку емоційного інтелекту сприяє успішній самореалізації особистості. Розвинений емоційний інтелект є запорокою гармонії емоцій і розуму, внутрішньої свободи та відповідальності за себе. Допомогає усвідомити власні потреби і мотиви поведінки, а також переглянути життєву стратегію. Він асоціюється з почуттям загального щастя. Натомість, емоційний інтелект на низькому рівні, може призвести до негативних емоційних переживань, що характеризуються страхом, самотністю, нестабільністю, агресією, почуттям провини, депресією, фрустрацією [8, С. 87-96].

Сьогодні емоційний інтелект розглядається як здатність до усвідомлення та розуміння емоцій, почуттів та емоційних станів і вмінням управляти ними. Іншими словами, під терміном «емоційний інтелект» психологічна наука об'єднує знання та здібності до розуміння і контролю власних емоцій та емоцій інших людей.

1.2 Особливості мотивації досягнення та уникнення невдач

У теорії мотивації дуже важливою є концепція успіху та уникнення невдач. Джон Аткинсон першим пояснив, вплив мотивації до успіху та мотивації уникнення невдач на поведінку людини. Він викоремив дві основні тенденції: мотив досягнення, що характеризується прагненням до високих результатів і задоволенням від успіху, та мотив уникнення невдач. Який проявляється у бажанні уникнути помилок і у страху перед можливими провалами при спробі досягти мети. Аткинсон стверджував, що хоча ці мотиваційні фактори можуть бути рівнозначними, проте у реальності часто переважає один з них, залежно від індивідуальних особливостей, ситуації та контексту. Згідно з його теорією, мотивація до успіху або уникнення невдачі тісно пов'язана з очікуванням успіху (ймовірністю досягнення мети) та зусиллями, необхідними для досягнення результату. Наприклад, люди з високими очікуваннями успіху схильні обирати складні завдання, тоді як ті, хто боїться невдачі, обирають простіші та безпечніші варіанти [4, С. 93-97].

Розвинув цю теорію Реймонд Райан. У своїх роботах він наголошував, що поведінка людини визначається двома ключовими мотивами як прагнення до успіху і бажання уникнути невдач, які безпосередньо впливають на поведінку людини в різних ситуаціях. На думку Райана, кожна людина має ці дві мотивації, з одного боку, люди прагнуть успіху, а з іншого – бояться потрапити у ситуацію провалу, які проявляються в конкретних ситуаціях. Проте, їхнє співвідношення визначає конкретна ситуація та контекст. Наприклад, хтось сміливо приймає виклики і прагне високих результатів, а хтось обирає безпечні варіанти, щоб уникнути ймовірності невдачі та помилки. Ця теорія є важливою у психологічній науці. Дослідження цієї теми сприяє розумінню мотиваційних чинників, які впливають на поведінку людей у різних сферах життя. [12, С. 22-43].

Психологи приділяють значну увагу дослідженню мотивації досягнень. Цей факт зумовлений доволі швидкими темпами розвитку сучасного суспільства. Для виконання діяльності треба мати високий рівень мотивації, але якщо він надто

великий, активність і напруження збільшуються, що спричиняє небажані наслідки, до прикладу зниження працездатності, дисфункція та поведінка. Таким чином, занадто великий рівень мотивації призводить до таких негативних наслідків, як стрес, надмірне напруження і, як наслідок, погіршення самої діяльності. [9, С. 59].

Мотив досягнення як виокремлена риса особистості вперше був виділений Г. Мюрреєм і трактувався як постійне бажання досягати результатів швидко та ефективно, здобути високого рівня у будь-якій діяльності. На думку Г. Мюррея, потреба досягнення визначається такими поняттями: зробити щось складне; керувати, маніпулювати, організовувати - стосовно фізичних об'єктів, людей або ідей; робити це якомога швидше й самостійно; подолання перешкод та здобуття високих результатів; покращувати результати; змагатися та випереджати інших; реалізувати таланти та підвищити самооцінку. [17, С. 177-180].

Подальші дослідження цього мотиву, проведені Д. Мак-Клелландом і Х. Хекхаузенем, дозволили виділити дві основні мотиваційні тенденції: прагнення до успіху та прагнення уникнути невдачі. У цьому контексті мотив досягнення віддзеркалює, наскільки індивід орієнтований на покращення власних можливостей. [17, С. 177-180].

Мотивацією досягнення успіху вважається структурна формація, мотив якої - досягти успіху та уникнути невдачі складається з таких компонентів: необхідність досягнення та передбачення мети, інструментальна діяльність, афективний стан, результативність та підхід до інших [9, С. 59].

На переконання Х. Хекхаузена, мотивація досягнень полягає в бажанні особи зберегти чи збільшити власний рівень компетентності в тих видах діяльності, де є суворі критерії оцінювання результатів та де можливі як успіх, так і невдача. Така мотивація орієнтована на досягнення певного результату, котрий є наслідком індивідуальних рис особистості. Вона здатна проявлятися як у прагненні до успіху, так і в бажанні уникнути поразки. [19, С. 104-108].

На думку американського науковця Д. Мак-Клелланда, існує потреба досягти «підсвідомої мотивації робити краще, щоб дістатися рівня досконалості». Він також визначив наступні характеристики, властиві особистостям з високим рівнем мотивації діяльності:

- Пріоритетом є праця в максимальних умовах стимулювання мотивації для здобуття успіху;
- Мотивація на успіх не завжди призводить до вищих результатів порівняно з іншими; –Прийняття особистої відповідальності за діяльність, що виконується в ситуаціях з низьким або середнім ризиком;
- Вибірковий зворотний зв'язок за результатами своєї діяльності;
- Постійний пошук найбільш ефективних способів виконання завдань. [19, С. 104-108].

Д. Мак-Клелланд виділяє три основні характеристики людей, які характеризуються сильним бажанням досягти успіху. Ці люди віддають перевагу відповідальності за різні завдання; схильні приймати заздалегідь розрахований ризик; ставити реалістичні та досяжні цілі; вони потребують визнання за свої досягнення. Мотивація досягнення результату пов'язана з проявом таких рис волі, як терпіння, наполегливість, завзяття.

Мотивація досягнення визначається постійною переоцінкою цілей. Х.Хекгаузен вважав, що ця властивість важлива, оскільки ланцюг дій, спрямованих на досягнення мети, може бути припинений на певний час, іноді місяці чи роки. Ще однією важливою властивістю мотивації досягнення результатів є, на його думку, постійне повернення до перерваного класу. Таким чином, «складні та тривалі структури формуються з основної, другорядної та частини їхньої діяльності, які ведуть до головної, хоч і дуже віддаленої мети, шляхом досягнення ряду підцілей». Це тимчасове висвітлення багатьох видів діяльності й відрізняє мотивацію досягнення від багатьох інших

мотивів. За його словами, мотивацією до успіху можна назвати намагання підвищити або підтримати високий рівень людських здібностей, придатних для діяльності, яку можна оцінити з точки зору успіху чи невдачі. [19, С. 104-108].

С.С. Занюк визначає, що особи з вираженим мотивом досягнення відзначаються наполегливістю у досягненні поставлених цілей, орієнтацією на довгострокові перспективи та прагненням до складних, амбітних завдань. Вони, як правило, не задовольняються легкими досягненнями або вже отриманими результатами, а головною життєвою цінністю для них є емоційне переживання радості, пов'язаної з досягненням значущого успіху. [6, С. 304].

На думку Н.І. Конюхова, мотивація досягнення формується як внутрішній психічний механізм, що функціонує за схемою: мотив у вигляді прагнення до успіху → активність → мета → здобуття результату. Цей мотив відображає потребу особистості досягти бажаного результату, водночас уникнути невдачі. У свою чергу, мотивація уникнення невдач трактується як психологічний механізм, націлений на запобігання помилкам або поразкам, нерідко — будь-якими шляхами. Для людей із домінуванням такої мотивації пріоритетним є уникнення помилки, навіть якщо це потребує значного коригування або відмови від первинної мети. [3, С. 60-64].

У психологічній науці панують різні погляди зв'язку між прагненням до успіху та уникненням невдачі. Є дослідники, які вважають, що це взаємовиключні позиції на шкалі «мотиву досягнення». Особи, які орієнтовані на досягнення успіху, зазвичай не бояться невдач, і навпаки, якщо орієнтовані на уникнення провалу демонструють слабо виражене бажання досягти чогось. Однак, інші дослідники ствержують, що сильне прагнення до успіху може співіснувати з не менш сильним страхом невдачі, особливо якщо невдача має серйозні наслідки. Дійсно існують дані, які підтверджують, що між вираженим прагненням до успіху та вираженим страхом уникнути провалу може бути позитивна кореляція. Ймовірно, мова йде про те, що у людини існує певне вираження мотивації прагнення до успіху або уникнення невдачі. Важливо, що

домінування одного мотиву над іншим може бути як на високому, так і на низькому рівні вираженості. [17, С. 177-180].

Отже, до основних чинників, що зумовлюють формування високого рівня мотивації досягнення, можна віднести:

- орієнтацію на досягнення значущих результатів;
- прагнення виконувати діяльність максимально якісно;
- свідомий вибір складних завдань і внутрішню потребу в їх подоланні;
- постійне прагнення до самовдосконалення та розвитку власної компетентності. [16, С. 375-381].

В межах дослідження мотиваційної сфери особистості важливо не тільки визначити особливості мотивації досягнення та уникнення невдач, а й з'ясувати чинники, що впливають на їхнє формування та прояв. Одним із таких ключових факторів є емоційний інтелект.

1.3 Дослідження впливу емоційного інтелекту на особливості мотивації

В психології активно досліджується взаємозв'язок між мотивацією досягнення та уникнення невдач і емоційним інтелектом. Емоційний інтелект та мотивація – два важливих чинника, які відіграють важливу роль в навчальній та професійній діяльності. В останні роки зв'язок між цими двома аспектами стає більш очевидним і привертає все більше уваги. Дослідження доказують, що емоційний інтелект не обмежується лише емоційною саморегуляцією, а й відіграє важливу роль у формуванні мотивації особистості.

У своїй роботі Даніель Гоулман детально розглядає вплив емоційного інтелекту на різні аспекти людської діяльності, в тому числі на мотивацію особистості. Він підкреслює, що емоційний інтелект є не тільки важливим компонентом для емоційної саморегуляції, але й для розвитку мотивації. Гоулман зазначає, що здатність до самоусвідомлення, саморегуляції та емпатії дозволяє людям краще розуміти свої

емоції та керувати ними, що, в свою чергу, впливає на їхню здатність підтримувати мотивацію у складних ситуаціях [13, С. 87-96].

Райнхард Пекрун — німецький психолог, відомий своїми дослідженнями в галузі емоцій у навчанні та мотивації, провів дослідження впливу емоційного інтелекту на мотивацію студентів до навчання. У своїй науковій праці він провів анкетування студентів різних спеціальностей з декількох університетів, щодо самооцінки рівня ЕІ та рівня мотивації до навчання. Результати показали, що студенти з вищим емоційним інтелектом мали вищий рівень внутрішньої мотивації, оскільки вони краще справлялися зі стресом, ефективніше планували навчальний процес і зберігали позитивне ставлення до навчання. Зокрема, емоційна регуляція та адаптивні навички виявилися важливими предикторами мотивації до проактивного навчання; ті, хто має вищий рівень ЕІ, краще здатні регулювати власні емоційні стани, що сприяє вищому рівню внутрішньої мотивації [22, pp. 313-320].

Дослідниці Шерон Л. Пратт і Дебора М. Метцлер дослідили вплив емоційного інтелекту на внутрішню мотивацію студентів. У своєму дослідженні вони приділили особливу увагу тому, як розвинений емоційний інтелект допомагає студентам успішно долати стрес, зберігати емоційну рівновагу, і як наслідок, підтримувати внутрішню мотивацію. Результати показали, що студенти з високим рівнем емоційного інтелекту краще розпізнають і керують своїми емоціями, що дозволяє ефективніше справлятися зі стресом та іншими негативними переживаннями. Це, в свою чергу, сприяє концентрації на навчання та підтримує внутрішню зацікавленість. Дослідження доказало, що студенти з високим ЕІ більш стрессостійкі та краще адаптуються до будь-яких навчальних ситуацій [15, С. 90-93].

Автори дослідження Веселі, А. К., та Саклофске, Д. Х. з'ясували важливий взаємозв'язок між емоційним інтелектом та успішністю учнів. Дослідники дійшли висновку, що студенти з розвиненим емоційним інтелектом демонструють кращі академічні результати, оскільки вони легше переносять емоційний стрес та мають кращі навички саморегуляції і стійку мотивацію до навчання. Важливим аспектом

цього дослідження є те, що емоційний інтелект сприяє розвиненню ефективних стратегій саморегуляції, які допоможуть студентам справлятися з труднощами під час навчання. Такі стратегії включають здатність контролювати емоційні реакції, які виникають у процесі навчання, і підтримувати стійкішою мотивацію, незважаючи на труднощі в навчальному середовищі. Учні з високим емоційним інтелектом добре організовують свій час, ефективно керують робочим навантаженням і залишаються вмотивованими, незважаючи на низьку продуктивність та інші проблеми [23, С. 1351-1356].

Згідно з дослідженнями К. Вепселяйнен, мотивація учнів у навчальній діяльності переважно спрямована на навчання заради навчання, навчання заради успіху, навчання заради запобігання невдачі, навчання під тиском, навчання, орієнтоване на чужий авторитет тощо. Успішність навчання і виховання дитини безпосередньо залежить від мотивації, тобто наявності значущих і дієвих стимулів до навчання та набуття певних особистісних якостей [13, С. 375-381].

Ще одним напрямом досліджень є вивчення мотивації студентів у дистанційній освіті. Бао стверджує, що мотивація є кретичним предиктором академічного успіху студентів у дистанційному навчанні, оскільки такий формат навчання вимагає у студенті бути більш самостійними та дисциплінованими через відсутність прямого контролю з боку викладача. Окремо зазначає, що внутрішня мотивація безпосередньо пов'язана з інтересом до процесу навчання, і бажанням досягти особистих навчальних цілей. Стійкою мотивацію роблять такі фактори, як автономія в навчанні, можливість обирати формат та тематику навчального завдання, підтримка інструментів і платформ, які полегшують процес навчання. Бао було виділено один із важливих аспектів, що підтримує стійку мотивацію, а саме надання студентам позитивного досвіду навчання. Дослідження вказує на важливість створення середовища, яке заохочує активну участь та підтримує зацікавленість учнів [19 pp. 104-108].

Згідно з дослідженням Моше Зайднера, Кеннета Метьюза та Пітера Робертса емоційний інтелект позитивно впливає на стійкість мотивації. Автори доводять, що

навички розпізнавати емоції та керувати ними сприяє підвищенню стресостійкості, що, в свою чергу, підтримує мотивацію перед обличчям викликів і труднощів. Люди з розвиненим емоційним інтелектом, завдяки оптимізму. Самоконтролю та зосередженню на своїх цілях, мають більше шансів на довгостроковий успіх [3, С. 60-64].

Результати досліджень мотивації досягнення показали, похитивний зв'язок між емоційним інтелектом та здатністю до цілепокладання та досягнення високих результатів. Особистості з високим рівнем емоційного інтелекту демонструють більшу ефективність у використанні позитивних емоцій, як інструменту мотивації, що сприяє їхньому успіху. Зокрема, емоційний інтелект дозволяє їм краще розуміти власні емоційні реакції на досягнення успіху або невдачі, що допомагає зберігати високу мотивацію та енергію для подальших здобутків. [22, pp. 503-507].

Замість того, щоб прагнути до успіху, деякі люди більше бояться невдач та допущення помилки. У дослідженні Зайднера, Метьюза та Робертса було з'ясовано, що ті, хто мають низький рівень емоційного інтелекту часто мають труднощі у керуванні цими негативними почуттями, що призводить до надмірної зосередженості на уникненні провалу. Це може призводити до розвитку прокрастинації або взаалі уникненню складних завдань, через страх помилки, що значно заважає професійному та особистісному розвитку [19, С. 104-108].

Дослідження впливу емоційного інтелекту на стійкість мотивації є важливою темою в українській психології. Одне з таких досліджень належить Зої Огороднічук, яка вивчає роль емоційного інтелекту у розвитку мотивації студентів. Згідно з її дослідженням, чим вищий емоційний інтелект, тим вища мотивація до навчання. Студенти з добре розвиненою емоційною компетентністю краще справляються зі стресом, розуміють власні потреби та ставлять особисті цілі, що підвищує їхню внутрішню мотивацію [14, С. 23-54].

Важливим напрямом досліджень мотиваційної сфери є мотивація до професійної та освітньої діяльності. У своїх дослідження Кочарян О. С., Фролова Є.В.,

Павленко В.М., зазначають, що це пов'язано з тим, що від залученості до навчання та зацікавленості студента певною мірою залежать як результат, так і сам процес засвоєння знань, умінь і навичок. Внутрішня мотивація - це внутрішнє бажання учня досягти знань, особистого розвитку та цілей. Вона базується на інтересах, переконаннях і прагненні до особистого розвитку. Даний тип мотивації є більш стійким і ефективним у процесі навчання, оскільки учні зацікавлені у процесі та у отриманні високих результатів [10.С. 40]. На думку деяких українських науковців, мотиви професійної діяльності – це поєднання зовнішніх та внутрішніх факторів, які визначають прагнення людини до професійної діяльності з метою досягнення певного завдання або мети. При цьому мотивація професійної діяльності визначається усвідомленням об'єкта і предмета діяльності (освітній рівень, самопізнання, самореалізація, задоволення професійних потреб). Для того, щоб задовольнити ці потреби, необхідно виконати низку освітніх завдань. В результаті, люди розвивають більшу обізнаність щодо свого професійного вибору [15. С. 90-93].

У проведеному дослідженні, Скорчевською Є.Л, було виявлено, що студенти пов'язують особистий успіх у навчанні із внутрішньою мотивацією. Внутрішня мотивація визначається як саморозвиток, досягнення особистих цілей і прагнення до знань. Студенти з добре розвинутою внутрішньою мотивацією демонструють наполегливість у навчальному процесі та здатність долати труднощі і стресові ситуації, що сприяє кращій академічній успішності та особистісному розвитку [18, С. 206-2014].

Це визначення дозволяє з самого початку виділити кілька елементів. По-перше, поняття «динамічного стану» вказує на той факт, що мотивацію учня не можна назвати постійною, вона залежить не тільки від різних факторів, специфічних для самого завдання (характер діяльності, різноманітність, можливість виконання наодинці або в групах), але й від багатьох факторів, які постійно рекомбінуються самим учнем. По-друге, мотивація формує поведінку в довгостроковій перспективі. Важливо, щоб учень не лише ініціював виконання завдання, але й підтримував

довготривалу прихильність до досягнення того, чого хоче вчитель за допомогою завдання, тобто до досягнення навчальних цілей [14, С. 22-43].

Інше дослідження Людмили Ярмач, також присвячене впливу емоційного інтелекту (ЕІ) на розвиток мотивації студентів. Вона виявила, що студенти з вищим ЕІ краще розуміють свої емоції та ефективно їх регулюють, що позитивно впливає на їхню мотивацію до навчання. Ярмач зазначає, що студенти з високим рівнем ЕІ більш гнучкі в ситуаціях, які вимагають самооцінки, саморегуляції та адаптації до змін. Таким чином, Ярмач показує, що розвиток емоційного інтелекту сприяє глибшому залученню до навчання та підтримує стійку внутрішню мотивацію [7, С. 35-53].

Ще одне дослідження Єлизавети Виборнової, виявило, що студенти з вищою емоційною компетентністю були більш вмотивовані до навчання, оскільки вони могли ефективно керувати своїми емоціями, зменшувати стрес і підтримувати позитивний настрій, таким чином зосереджуючись на своїх навчальних цілях і досягаючи кращих результатів [12, С. 22-43].

Отримані результати дослідження, проведеного О. П. Венгер з колегами (Т. П. Гусєва, Ю. І. Мисула, Л. М. Сас, О. Є. Смашна, В. С. Білоус, О. О. Люта, Я. М. Несторович) виявили позитивну динаміку мотивації досягнення успіху у студентів-медиків протягом навчання. Зокрема, аналіз результатів 2-го та 4-го курсу, показав нам значне зростання частки студентів з високим та дуже високим рівнями мотивації досягнення успіху у старшого курсу. Це вказує на те, що у старших курсів внутрішні мотиви починають переважати над зовнішніми, що позитивно впливає на ефективність навчання [4, С. 93-97].

Результати емпіричних досліджень, зокрема праць Н. Плахотник, свідчать про наявність статистично вагомого зв'язку між рівнем емоційного інтелекту та типом навчальної мотивації студентів. У своїй роботі дослідниця застосовувала тест емоційного інтелекту Н. Холла та опитувальники мотиваційної спрямованості. Було встановлено, що високий рівень емоційного інтелекту корелює з домінуванням інтернальної (внутрішньої) мотивації, яка характеризується прагненням до

саморозвитку, самореалізації, засвоєння знань заради власного інтересу. Натомість студенти з низьким рівнем емоційного інтелекту частіше виявляють екстернальний (зовнішній) тип мотивації, що проявляється в орієнтації на зовнішнє схвалення, оцінки, соціальне порівняння або уникнення покарання. Отже, рівень емоційного інтелекту виступає важливим чинником формування мотиваційної структури особистості в умовах навчальної діяльності. [16, С. 375-381].

У своїй роботі дослідниця О. Крупник акцентує увагу на мотиваційно-особистісному аспекті емоційного інтелекту, розглядаючи його як головний чинник ефективної навчальної діяльності. Авторка довела, що студенти з високим рівнем емоційного інтелекту краще розуміють власні емоційні потреби, мають розвинену здатність до рефлексії та самоаналізу, що, своєю чергою, сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. В її емпіричних роботах було встановлено статистично значущий взаємозв'язок між рівнем емоційної свідомості — як однієї зі складових емоційного інтелекту — та мотивацією досягнення. Окрім того, Крупник підкреслює, що розвиток емоційного інтелекту позитивно впливає на зростання самостійності в навчанні, внутрішньої дисципліни, а також підвищує рівень мотивації до саморозвитку, що є ознаками саме внутрішньої мотивації. Отже, результати її досліджень підтверджують, що високий рівень емоційного інтелекту є важливим психологічним ресурсом для становлення інтернальної навчальної мотивації. [4, С. 93-97].

Аналіз літератури та емпіричних досліджень показує, що емоційний інтелект є важливим предиктором внутрішньої мотивації. Розвинений емоційний інтелект сприяє успішній адаптації, допомагає керувати власними емоціями та зберігати стійку мотивацію до навчання. З огляду на це, розвиток навичок емоційного інтелекту є важливими фактором для оптимізації навчального процесу, розробці ефективних стратегій боротьби зі стресом, та для підвищення ефективності навчального процесу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1:

Аналіз теоретичних аспектів мотивації та емоційного інтелекту дозволив сформулювати наступні висновки:

1. Мотивація – це психологічний процес, який стимулює активність людини та визначає її спрямованість до досягнення поставлених цілей. Вона поділяється на внутрішню, коли діяльність приносить задоволення сама по собі, і зовнішню, коли діяльність вмотивована зовнішніми нагородами. Мотивація є складним і багатоаспектним процесом, що охоплює як психологічні, так і емоційні аспекти. Здатність людини до саморегуляції та розуміння власних емоцій, суттєво впливає на рівень її мотивації.

2. Емоційний інтелект (EI) — це здатність людини розпізнавати, усвідомлювати, регулювати та застосовувати свої емоції та емоції інших людей, а також адаптувати їх до соціальних ситуацій, що на пряму корелює з успішністю в навчанні та професійному розвитку. Емоційний інтелект (EI) виступає важливим чинником, що впливає на мотивацію.

3. Мотивація досягнення успіху та уникнення невдач суттєво впливають на те, як людина діє. Проте, важливо зауважити, домінування одного з них по-різному позначається на успішності у різних сферах життя, включаючи навчання. Мотивація досягнення спонукає до високих результатів, постійного самовдосконалення та подолання труднощів. Вона є важливою основою для особистісного розвитку та професійного зростання, зокрема через орієнтацію на складні завдання і позитивному налаштуванні при виконанні завдань. Мотивація уникнення невдач працює як захисний механізм від невдач та помилок. Вона може бути корисною у ситуаціях, де ризик неприпустимий і при переважанні даного мотиву призводить до вибору безпечних варіантів, що обмежує можливості для розвитку. Дослідження демонструють, що обидва ці мотиви можуть співіснувати у одній особистості. Проте, як вони

проявляються, залежить від конкретної ситуації, індивідуальних особливостей та рівня емоційного інтелекту.

4. Теорії мотивації та емоційного інтелекту наголошують на безпосередній взаємодії цих двох факторів. Емоційний інтелект впливає на мотивацію, дозволяючи студентам ефективно керувати своїми емоціями, адаптуватись до навчання, зберігати стійку мотивацію до самовдосконалення та досягнення цілей. Розвиток емоційних компетенцій, стає ключем не лише до кращого навчання, але й до успішної адаптації до життя, та ефективній взаємодії з іншими. В умовах дистанційної освіти емоційний інтелект дуже важливий, оскільки допомагає студентам самостійно організувати навчання, підтримувати дисципліну, та зберігати високу мотивацію без постійного контролю. Студенти з розвиненим емоційним інтелектом краще справляються зі стресом, що дозволяє їм зберігати мотивацію навіть у важких ситуаціях. Вони здатні впливати та керувати емоційними станами і зберігають самоконтроль, що є запорокою довготривалого успіху у навчанні та кар'єрі.

РОЗДІЛ 2 Емпіричне дослідження взаємозв'язку особливостей внутрішньої мотивації та рівня емоційного інтелекту

2.1 Мета та програма емпіричного дослідження

На основі проведеного теоретичного аналізу нами було встановлено, що емоційний інтелект є важливим чинником, який може мати вплив на мотивацію особистості. Особливо актуальним це є в умовах дистанційного навчання, коли студентам необхідно проявляти високий рівень саморегуляції та самодисципліни.

Метою нашого емпіричного дослідження було виявити взаємозв'язок між рівнем емоційного інтелекту та особливостями мотивації у студентів.

Для реалізації цієї мети було поставлено наступні завдання:

1. Визначити рівень розвитку емоційного інтелекту у студентів;
2. Визначити, яка мотивація домінує у студентів – мотивація до досягнення чи мотивація уникнення невдач;
3. Виявити взаємозв'язок між рівнем емоційного інтелекту та особливостями мотивації у студентів.

Для досягнення зазначених цілей було обрано комплексний емпіричний підхід, який включає застосування стандартизованих психодіагностичних методик, зокрема:

- Тест на емоційний інтелект за теорією Д. Гоулмана;
- Методика діагностики мотивації (методика Реана);
- Методи математичної статистики для обробки результатів.

Дослідження проводилося у два етапи. На першому етапі – було здійснено анкетування студентів для збору первинних емпіричних даних. На другому етапі – результати були кількісно оброблені з використанням статистичних методів

(розрахунок середніх значень, кореляційного аналізу тощо), що дозволило виявити зв'язки між змінними.

Такий підхід дав змогу комплексно дослідити особливості мотивації у студентів із різним рівнем розвитку емоційного інтелекту та зробити відповідні висновки щодо їх взаємозв'язку.

2.2. Опис і аналіз вибірки

У дослідженні взяли участь 54 особи. Вікові межі від 17-30 років. Всі респонденти навчаються на дистанційні формі навчання. Добровільно прийняли участь та ознайомлені з інструкціями до кожної методики. Відповіді були зібрані дистанційно у гугл-формі.

За результатами оцінювання емоційного інтелекту за методикою Д. Гоулмана було встановлено, що: високий рівень емоційного інтелекту мають 26 осіб, низький рівень — 28 особа.

Аналіз окремих компонентів емоційного інтелекту показав такі результати:

- Самосвідомість: 27 респондентів мають високий рівень, 27 — низький рівень.
- Саморегуляція: 25 респондентів мають високий рівень, 29 — низький рівень.
- Емпатія: 32 респонденти показали високий рівень, 22 — низький рівень.
- Соціальна компетентність: 33 респондентів мають високий рівень, 21 — низький рівень.

Щодо мотиваційної складової: за шкалою «мотивація» (за методикою Гоулмана): 31 респондент виявив високий рівень, а 23 — низький рівень мотивації.

За методикою А. Реяна («Мотивація до успіху та уникнення невдач»):

- Прагнення до успіху виявили 31 осіб,

- Страх невдачі — 23 осіб.

2.3. Методи і методики дослідження

Для виявлення рівня емоційного інтелекту було запропоновано пройти методику на дослідження рівня емоційного інтелекту за теорією Деніеля Гоулмана. Методика ґрунтується на його моделі, яка розглядає емоційний інтелект як сукупність емоційних та соціальних компетенцій, що впливають на ефективну поведінку особи. Згідно з Гоулманом, емоційний інтелект містить п'ять головних компонентів:

- Самоусвідомлення — здатність розуміти власні емоції, їхній вплив і правильно оцінювати себе.
- Саморегуляція — уміння контролювати імпульсивні реакції, справлятися зі стресом та адаптуватися до змін.
- Мотивація — внутрішнє спонукання до досягнення цілей, прагнення до успіху.
- Емпатія — здатність розпізнавати емоції інших людей, розуміти їх потреби.
- Соціальні навички — уміння ефективно будувати взаємини, працювати в команді, впливати на інших.

На основі цієї моделі було розроблено інструмент оцінювання - методику Emotional Competence Inventory (ECI) — це опитувальник, який призначений оцінити рівень розвитку кожної із зазначених компетенцій.

Тест демонструє, як особистості застосовують емоції у власному житті, та враховує різноманітні аспекти емоційного інтелекту. Емоційний інтелект не менш, ніж класичний IQ сприяє успіху і психічному та фізичному добробуту людини.

Для визначення вектору переважання мотивації до досягнення чи до уникнення невдач була представлена методика визначення мотивації успіху та страх невдачі А. Реана. Дана методика дозволяє оцінити, яке прагнення більшою мірою визначає вашу поведінку: жага досягти успіху чи уникнути невдачі.

Основою теорії є два головних компоненти:

- Мотивація досягнення успіху— це прагнення до високих результатів, бажання досягати цілі, відчуття задоволення від перемог та досягнень.
- Мотивація уникнення невдачі — це страх перед невдачею, тривожність і прагнення уникати ситуацій, де можна зазнати поразки.

Перевага одного з цих варіантів у значній мірі визначає рівень наших домагань - чи готові ми ставити перед собою складні завдання, для досягнення успіху, або ж вибираємо менш амбітні цілі, щоб уникнути невдач.

Ця методика застосовується для вивчення індивідуальних мотиваційних властивостей особистості в різних умовах, зокрема в освіті, організаційній психології та персональному розвитку.

У межах статистично-математичного аналізу було застосовано:

- 1) **Коефіцієнт кореляції Ч. Спірмена** – непараметричний статистичний показник, який застосовується для вимірювання міри лінійного взаємозв'язку між двома змінними на підставі їх ранжування. Дозволяє оцінити взаємозв'язок між двома змінними незалежно від того, чи мають вони нормальний розподіл.
- 2) **Коефіцієнт кореляції Пірсона** - це статистичний показник, який вимірює ступінь лінійного зв'язку між двома змінними. Головна ідея полягає в тому, щоб визначити, наскільки одна змінна змінюється щодо іншої змінної.
- 3) **Критерій Краскала-Уолліса** — це статистичний тест, який показує, чи є різниця між кількома незалежними групами .

2.4. Аналіз результатів дослідження

Нами було пораховано описові статистики за результатами, отриманими за методикою діагностики емоційного інтелекту за теорією Гоумана:

Група	Мода	Медіана	Середнє
В.Р*	75.0	75.8	75.17
Н.Р**	60.0	50.0	48.57

(Таблиця 1)

* - високий рівень

** - низький рівень

Потім ми розрахували описові статистики за кожним компонентом у методиці діагностики емоційного інтелекту за теорією Гоулмана:

Компонент	Мода	Медіана	Середнє
Самоусвідомлення	45.83	58.34	62.50
Саморегуляція	75.00	49.92	52.06
Емпатія	70.83	66.66	66.67
Соціальна компетентність	70.83	72.91	65.24

(Таблиця 2)

Окремо порахували результати за шкалою «**Мотивація**» по методиці діагностики емоційного інтелекту за теорією Гоулмана:

Група	Мода	Медіана	Середнє
В.Р*	66.00	79.10	76.86
Н.Р**	45.83	45.83	45.07

(Таблиця 3)

* - високий рівень

** - низький рівень

Далі ми розрахували описові статистики компонентів методики мотивації успіху та страх невдачі А. Реана.

Мотивація	Мода	Медіана	Середнє
Прагнення до успіху	17	16.0	15.61
Страх невдачі	9	8.0	8.09

(Таблиця 4)

На основі наданих даних можна зробити наступні висновки щодо психологічних характеристик досліджуваних осіб:

Компонент «самоусвідомлення» демонструє середній ступінь розвитку у досліджуваній групі. Середнє значення перевищує 60%, що вказує на помірну здатність респондентів усвідомлювати власні емоційні стани, потреби та реакції. Однак мода (45.83) — вказує на те, що значна частина учасників має нижчі за середні показники, що може свідчити про нерівномірність розвитку цієї навички у вибірці. Така розбіжність між середнім та модальним значенням підказує, що хоча є учасники з високими результатами, більшість демонструє недовільно розвинений рівень емоційного самоусвідомлення.

Компонент «саморегуляція» має нижчі загальні показники, порівняно з іншими елементами емоційного інтелекту. Середнє значення і медіана дещо перевищують 50%, що вказує на ближче до низького ступіню розвитку цієї здатності. Цікаво, що мода становить 75.00, тобто окремі учасники мають високий рівень самоконтролю, але це — радше виключення. Таким чином, емоційна саморегуляція виявилась слабкою

зоною для більшості учасників. Їм важко стримувати імпульсні реакції, підтримувати емоційну стабільність, та зберігати самовладання.

У досліджуваній групі емпатія виявились один із найбільш розвинених компонентів емоційного інтелекту. Можемо зазначити, що більшість учасників мають приблизно однаковий, забалансований рівень її розвитку. Це означає, що досліджувані особи здебільшого здатні розпізнавати, розуміти та співпереживати емоційним станам інших людей, що є позитивним показником для формування здорових міжособистісних стосунків. Емпатія — сильна сторона вибірки.

Компонент «соціальна компетентність» також демонструє високий рівень розвитку. Високі мода і медіана свідчать про те, що більшість учасників мають досить добре розвинені соціальні навички: вміння ефективно взаємодіяти, переконувати, налагоджувати контакти, вирішувати конфлікти. Середнє значення трохи нижче медіани, що може свідчити про наявність деякої кількості респондентів із суттєво нижчими показниками, які дещо зменшують загальну середню оцінку. Тим не менше, загальна тенденція — позитивна.

Компонент «мотивація» показав нам високі результати серед вибірки. Медіана та мода показують, що більшість учасників групи має результат вище за середній рівень наближається до вищого значення. Середнє значення даних результатів виявилось трохи нижчим за медіану. Це свідчить про наявність в групі кількох учасників з низьким показниками. Наявні результати можуть свідчити про певні труднощі у мотивації, які потребують додаткової уваги та корекції. В цілому, група демонструє високий рівень мотивації що, ймовірно, зумовлено сильною внутрішньою мотивацією більшості учасників, які прагнуть до досягнення цілей та подолання перешкод.

У підсумку, аналіз показав, що емпатія та соціальна компетентність — є найбільш розвиненими компонентами. Це вказує на значну соціальну чутливість і

ефективність у комунікації. Водночас саморегуляція виявилась найменш розвиненою. Недостатній її розвиток може негативно впливати на адаптацію до стресових ситуацій, вирішення конфліктів та контроль імпульсивності.

Результати кореляційного аналізу виявили зв'язок між переважанням типу мотивації та рівнем емоційного інтелекту.

У ході аналізу кореляції між компонентами, було виявлено, що шкала «високого рівня емоційного інтелекту» прокорелювала зі шкалою «прагнення до успіху». В свою чергу, шкала «низького рівня емоційного інтелекту» показала кореляцію зі шкалою «страх невдачі».

Кореляції						
			Успіх	страх	В.Р.Е.І	Н.Р.Е.І
Ро Спірмена	Успіх	Кореляція	1,000	-,313	,526*	,189
	страх	Кореляція	-,313	1,000	-,377	,507*
	В.Р.Е.І	Кореляція	,526*	-,377	1,000	,225
	Н.Р.Е.І	Кореляція	,189	,507*	,225	1,000

(Таблиця 5)

Також ми побачили негативну кореляцію між шкалою «високий рівень емоційного інтелекту» та шкалою «страх невдачі». Також негативну кореляцію можна помітити між шкалами «прагнення до успіху» та «низький рівень емоційного інтелекту».

Коефіцієнт кореляції Пірсона також показав значущий зв'язок між рівнем емоційного інтелекту та «мотивацією прагнення до успіху» і «страху невдач», та негативну кореляцію між шкалами низького рівня емоційного інтелекту, та прагнення до успіху, і шкалами високого рівня емоційного інтелекту зі шкалою прагнення до успіху.

Кореляції					
		ВРЕІ	НРЕІ	Успіх	Страх
ВРЕІ	Кореляція Пірсона	1	,156	,586*	,230
НРЕІ	Кореляція Пірсона	,156	1	-,258	,549*
Успіх	Кореляція Пірсона	,586*	-,258	1	-,256
Страх	Кореляція Пірсона	,230	,549*	-,256	1

(Таблиця 6)

Також, нами було помічено, кореляцію між шкалами «прагнення до успіху» та «саморегуляцією» і «самоусвідомленням».

Кореляції				
		Успіх	Свідомість	Саморегуляція
Успіх	Кореляція Пірсона	1	,514*	,524*
Свідомість	Кореляція Пірсона	,514*	1	,498**
Саморегуляція	Кореляція Пірсона	,524*	,498**	1

(Таблиця 7)

Кореляції					
			Успіх	Свідомість	Саморегуляція
Ро Спірмена	Успіх	Кореляція	1,000	,581*	,680*
	Свідомість	Кореляція	,581*	1,000	,543**
	Саморегуляція	Кореляція	,680*	,543**	1,000

(Таблиця 8)

Окремо можемо відмітити, що шкала «прагнення до успіху» прокорелювала зі шкалою «мотивація».

Кореляції			
		Мотивація	Успіх
Мотивація	Кореляція Пірсона	1	,539*
Успіх	Кореляція Пірсона	,539*	1

(Таблиця 9)

Кореляції				
		Мотивація	Успіх	
Ро Спірмена	Мотивація	Кореляція	1,000	,668*
	Успіх	Кореляція	,668*	1,000

(Таблиця 10)

Можемо відмітити, що шкала прагнення до успіху не показала нам досить значущий зв'язок між соціальною компетентністю та емпатією.

Кореляції					
		Успіх	Емпатія	Соц	
Ро Спірмена	Успіх	Кореляція	1,000	,104	-,169
	Емпатія	Кореляція	,104	1,000	,688**
	Соц	Кореляція	-,169	,688**	1,000

(Таблиця 11)

Кореляції			
		Успіх	Соц
Успіх	Кореляція	1	-,136

Емпатія	Кореляція	,102	1	,724**
Соц	Кореляція	-,136	,724**	1

(Таблиця 12)

Результати кореляції показали нам негативну кореляцію між шкалами «страх невдачі» та «соціальна компетентність».

Кореляції			
		Страх	Соц
Страх	Кореляція Пірсона	1	-,616
Соц	Кореляція Пірсона	-,616	1

(Таблиця 13)

Кореляції				
			Страх	Соц
Ро Спірмена	Страх	Кореляція	1,000	-,531*
	Соц	Кореляція	-,531*	1,000

(Таблиця 14)

Нами було відмічено, що шкала «високого рівню емоційного інтелекту» прокорелювала зі шкалами: «саморегуляції», «мотивації», «соціальної компетенції», «самосвідомість», «емпатія». В свою чергу ці компоненти прокорелювали між собою.

Кореляції								
			ВРЕІ	Мотивація	Соц	Емпатія	Саморегуляція	Свідомість
Ро	ВРЕІ	Кореляція	1,000	,501*	,550*	,774*	,555*	,549
Спірмена	Мотивація	Кореляція	,501*	1,000	,637**	,433**	,502**	,665**

	Соц	Кореляція	,550*	,637**	1,000	,688**	,470**	,673**
	Емпатія	Кореляція	,774*	,433**	,688**	1,000	,326*	,575**
	Саморегуляція	Кореляція	,555	,502**	,470**	,326*	1,000	,543**
	Свідомість	Кореляція	,549*	,665**	,673**	,575**	,543**	1,000

(Таблиця 15)

Статистичний аналіз, здійснений за допомогою критерію Краскала-Уолліса для незалежних вибірок, показав нам відкидання нульової гіпотези, яка стверджує, що розподіл ВРЕІ є ідентичним для категорії успіху. Це вказує на наявність статистично значущих відмінностей у мотивації учасників з високим рівнем емоційного інтелекту. Зважаючи на це, можна стверджувати, що індивіди з високим рівнем емоційного інтелекту схильні до мотивації, орієнтованої на прагнення до успіху. Значення результатів розподілу НРЕІ між категорією страху становить 0,001, що також менше за 0,05. Для учасників з низьким рівнем емоційного інтелекту спостерігається перевага страху невдач як головної мотивації. Низький рівень емоційного інтелекту може призвести до того, що люди більше бояться невдач, ніж прагнуть до успіху.

Іншими словами, емоційний інтелект впливає на те, що керує нами - бажання досягти мети чи страх провалу. Недостатній розвиток емоційного інтелекту корелює з переважаннями негативної мотивації. В свою чергу, учасники з високим рівнем емоційного інтелекту, скоріш за все, будуть більш схильні до мотивації, зосередженої на прагненні до успіху, тоді як ті, хто має низький рівень емоційного інтелекту, можуть мати більшу схильність до мотивації, що ґрунтується на страху невдачі.

	Нулева гіпотеза	Критерій	Значимість	Рішення
--	-----------------	----------	------------	---------

1	Розподілення НРЕІ є однаковим для категрій Успіх.	Критерій Краскала-Уолліса для незалежних вибірок	,001	Нулева гіпотеза не приймається.
2	Розподілення ВРЕІ є однаковим для категрій Успіх.	Критерій Краскала-Уолліса для незалежних вибірок	,001	Нулева гіпотеза не приймається.

	Нулева гіпотеза	Критерій	Значимість	Решение
1	Розподілення ВРЕІ є однаковим для категрій Страх	Критерій Краскала-Уолліса для незалежних вибірок	,001	Нулева гіпотеза не приймається.
2	Розподілення НРЕІ є однаковим для категрій Страх	Критерій Краскала-Уолліса для незалежних вибірок	,001	Нулева гіпотеза не приймається.

(Таблиця 16)

Результати кореляційного аналізу дозволили виявити низку статистично значущих взаємозв'язків між рівнем емоційного інтелекту, його компонентами та показниками мотиваційної сфери студентів.

Було виявлено позитивний кореляційний зв'язок між високим рівнем емоційного інтелекту та мотивацією досягнення успіху. Це свідчить про те, що особистості з розвиненим емоційним інтелектом, демонструють здатність усвідомлювати і регулювати власні та чужі емоції та почуття, виявляють більш стійку мотивацію до досягнення цілей, активність та цілеспрямованість у навчанні. Окрім того, був зафіксований негативний зв'язок між високим рівнем емоційного інтелекту та страхом невдачі. Це вказує на те, що особи з високим рівнем емоційної регуляції характеризуються меншою схильністю до тривожності, демонструють більшу впевненість у собі та виявляють психологічну стійкість і відповідальність.

Студенти, що мають низький рівень емоційного інтелекту продемонстрували позитивний зв'язок зі страхом невдачі та негативний — із прагненням до успіху. Це вказує на те, що студентам може бути важко братися за складні завдання, вони менш впевнені у собі і не вірять у свій успіх. Схильність уникати ризикованих ситуацій та зон підвищеної відповідальності може негативно впливати на їхню залученість до навчання, знижувати ініціативність та провокувати стратегії уникнення.

Було відмічено, що шкала «прагнення до успіху» позитивно прокорелювала з такими компонентами емоційного інтелекту, як «самосвідомість» та «саморегуляція». Це свідчить про те, що емоційний інтелект відіграє важливу роль у мотивації досягнень. Здатність до усвідомлення власних переживань та ефективного керування емоційним станом сприяє мобілізації ресурсів для досягнення навчальних цілей.

Виявлено статистично значущий позитивний взаємозв'язок між шкалами «прагнення до успіху» та «мотивація» за методикою Д. Гоулмана, що підтверджує взаємопов'язаність досягальної орієнтації особистості з рівнем її загальної внутрішньої мотивації. Разом з тим, шкала «прагнення до успіху» не продемонструвала значущих кореляцій з такими емоційними компонентами, як емпатія та соціальна компетентність. Це може свідчити про те, що цілеспрямованість на успіх, як мотиваційна якість, є переважно внутрішньоособистісним показником і не завжди безпосередньо пов'язана з міжособистісними навичками.

Негативний зв'язок між страхом невдачі та соціальною компетентністю вказує на те, що студенти з нижчою соціальною впевненістю частіше переживають тривожність, пов'язану з можливістю невдачі, що ускладнює їхню участь у взаємодії та послаблює мотивацію до дії.

Позитивні кореляції між загальним рівнем емоційного інтелекту та його складовими — самосвідомістю, саморегуляцією, мотивацією, емпатією та соціальною компетентністю — свідчать про його структурну єдність. Внутрішня

взаємопов'язаність компонентів ЕІ дозволяє розглядати його як цілісне психологічне утворення, що виконує інтегровальну функцію в регуляції мотиваційної поведінки студентів.

Згідно з підсумками статистичного аналізу, здійсненого за допомогою критерію Краскала-Уолліса для незалежних вибірок, були отримані статистично важливі розбіжності у мотивації учасників дослідження з різними рівнями емоційного інтелекту. Зокрема, учасники з розвиненим емоційним інтелектом демонстрували стійкішу мотивацію, орієнтовану на досягнення успіху. З іншого боку, для респондентів з низьким рівнем емоційного інтелекту було визначено, що їх мотивація здебільшого ґрунтується на страху невдачі.

Підсумовуючи, можна зазначити, що отриманий результат підтверджує нашу гіпотезу, яка полягає в тому, в залежності від рівня емоційного інтелекту залежить переважання мотиваційних орієнтацій, заснованих на страху невдачі та прагненні до успіху.

2.5 Порівняльний аналіз досліджуваних груп

З метою глибшого усвідомлення взаємозв'язку між показником рівня емоційного інтелекту та рисами мотивації було здійснено порівняльний аналіз двох груп студентів з високим та низьким рівнем емоційного інтелекту. Розподіл на групи проводився відповідно до сумарного балу, отриманого за методикою оцінки емоційного інтелекту за Д. Гоулманом.

На основі здобутих результатів було сформовано дві досліджувані групи:

- **Група І (високий рівень емоційного інтелекту)** складала 26 осіб. Учасники цієї групи продемонстрували високі показники за шкалою «рівень емоційного інтелекту».

- **Група II (низький рівень емоційного інтелекту)** — 28 осіб. Респонденти цієї групи мали низькі показники відповідно до шкали «рівень емоційного інтелекту»

Ми помітили що у групі з високим рівнем емоційного інтелекту, простежується високі показники за шкалами «самосвідомість», «саморегуляція». «соціальна компетентність», «мотивація» та «емпатія». А також, можна зазначити, що між мотивацією «прагнення до успіху» та шкалою «мотивації» за методикою Д. Гоуламана ми виявили значущий зв'язок.

Виявлені нами високі показники засвідчують, що респонденти цієї групи мають розвинену здатність усвідомлювати власні емоції, керувати внутрішнім емоційним станом, утримувати контроль над поведінкою в емоційно насичених ситуаціях, а також виявляють емпатійність і впевнено функціонують у соціальному середовищі. До того ж, високі показники мотивації в цій групі вказують на домінування внутрішніх мотивів, орієнтованих на досягнення успіху. Наявність зазначених характеристик вказує на значну емоційну зрілість, психологічну стабільність та адаптивність студентів з розвиненим емоційним інтелектом. Ці якості можуть вважатися важливими в контексті дистанційного навчання і дозволяє розглядати групу як більше ресурсну із зазначеними характеристиками. Такий рівень сформованості ЕІ є ресурсом адаптації, саморегуляції та мотиваційної активності в умовах дистанційної освіти.

Друга група з низьким рівнем емоційного інтелекту показала нам також низькі результати за шкалами «самосвідомість», «саморегуляція». «соціальна компетентність», «мотивація» та «емпатія». А також в цій групі домінує страх перед невдачами.

Отримані дані свідчать про те, що учасники дослідження з цієї групи мають проблеми із емоційним інтелектом та недостатній розвиток соціальних навичок.

Зокрема, низький рівень самосвідомості та саморегуляції вказує на невміння розпізнавати власні почуття і чужі, та керувати ними, і як наслідок може призводити до підвищеної тривожності, імпульсивності та труднощів в адаптації. Крім того, низька мотивація вказує на відсутність внутрішнього прагнення до успіху, що негативно впливає на здатність до самостійного навчання. Недостатній рівень емпатії та соціальної компетентності вказує на труднощі у побудові ефективної міжособистісної взаємодії, співчутті та соціальній гнучкості. Домінування страху невдачі в цій групі є характерною рисою мотиваційної сфери студентів з низьким емоційним інтелектом і свідчить про високий рівень внутрішньої тривожності, невпевненості у власних силах та схильність до уникнення складних або відповідальних завдань.

Порівняльний аналіз двох груп респондентів, диференційованих за рівнем емоційного інтелекту, показав наявність впливових відмінностей у структурі емоційно-мотиваційних характеристик. Студенти з високим рівнем емоційного інтелекту виявили високі показники за основними шкалами, такі як: самосвідомість, саморегуляція, мотивація, емпатія та соціальна компетентність. Це свідчить про сформованість у респондентів емоційної зрілості, емоційного контролю, внутрішньої мотивації та ефективних соціальних навичок, що є важливими факторами успішної адаптації до умов дистанційного навчання. Крім того, встановлений взаємозв'язок між мотивацією досягнення успіху та загальною мотиваційною шкалою підтверджує домінування цієї групи внутрішніх, досягальних мотивів.

Натомість у другій групі — з низьким рівнем емоційного інтелекту — було зафіксовано зниження показників за всіма ключовими емоційними й соціальними шкалами, а також домінування страху невдачі як провідного мотиваційного чинника. Це свідчить про недостатній розвиток емоційної регуляції, обмежені можливості ідентифікації та управління власними емоціями, менш стійку мотивацію та ускладнену соціальну адаптацію. Виявлені особливості можуть значно обмежувати навчальну

активність студентів, особливо у форматі дистанційного навчання, знижуючи рівень самостійності, ініціативності, адаптивності та стресостійкості.

У підсумку, можна зазначити, що отримані результати підтверджують, що емоційний інтелект є важливим особистісним ресурсом, що впливає на переважання типу мотивації, ефективність соціальної взаємодії та здатність до саморегуляції в умовах дистанційного навчального процесу.

2.6 Особливості мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту

Мотивація студентів до навчання є складним психологічним процесом, на який впливають як зовнішні, так і внутрішні чинники. Емоційний інтелект – як один з ключевих внутрішніх факторів відіграє важливу роль у навчальній діяльності. Згідно з підсумками емпіричного дослідження, ми виявили, що рівень розвитку емоційного інтелекту в студентської молоді, що навчається на дистанційній формі навчання впливає на формування мотиваційної сфери. Окреслено, що основні складові емоційного інтелекту — такі як самосвідомість, саморегуляція, емпатія, соціальна компетентність та мотивація — взаємопов'язані між собою, а також істотно корелюють із такими типами мотивації, як прагнення до успіху та страх невдачі.

Результати дослідження підтверджують статистично значний вплив емоційного інтелекту на мотиваційні орієнтації студентів, зокрема на їх спрямованість на досягнення успіху або уникнення невдач. Виявлено, що високий рівень емоційного інтелекту позитивно корелює з мотивацією, орієнтованою на досягнення успіху. В свою чергу, низький рівень емоційного інтелекту підтвердив зв'язок з мотивацією на уникнення невдач.

Крім того, важливим спостереженням є тісний зв'язок між мотивацією досягнення та самосвідомістю та саморегуляцією. Це свідчить про те, що розвинений емоційний інтелект включає усвідомлення власних емоцій, ефективне управління ними,

що в свою чергу, створює підґрунтя для формування адаптивної мотивації, що сприяє продуктивній навчальній діяльності. Особи з розвиненою саморегуляцією демонструють вміння долати труднощі, проявляють самодисципліну, вміння адаптуватись під будь-які обставини, що є важливим для досягнення академічного успіху.

Оскільки мотивація до досягнень тісно пов'язана з емоційним інтелектом, можна стверджувати, що студенти з розвиненим емоційним інтелектом, добре розуміють себе, вміють контролювати свої емоції та мають більш стійку мотивацію до успішного навчання. Крім того, вони мають розвинену соціальну компетентність, що дозволяє їм успішно взаємодіяти з оточенням. Також, ми виявили, що студенти з високим рівнем емоційного інтелекту, виявились доволі емпатичними, що сприяє кращому розумінню потреб інших та побудові ефективних міжособистісних стосунків. Вони краще оцінюють свої дії, керують емоціями, зберігають спокій у стресових ситуаціях та адекватно реагують на соціальні виклики, що робить їх більш цілеспрямованими. Завдяки низькому рівню тривожності, вони зберігають високу мотивацію навіть перед обличчям труднощів або ризику невдачі.

Студенти з недостатньо розвиненим емоційним інтелектом демонструють виражену мотивацію уникнення невдач. Їхня обмежена здатність до самоусвідомлення, саморегуляції, соціальної взаємодії та емпатії призводить до підвищеної внутрішньої невпевненості, що негативно впливає на їхню академічну успішність. Уникаючи складних завдань, які несуть ризик невдачі, вони обмежують свій потенціал для особистісного та академічного зростання. Зв'язок між страхом невдачі та соціальною компетентністю підкреслює, що студенти з низьким рівнем соціальних навичок більш схильні до тривоги, пов'язаної з негативними оцінками та соціальним несхваленням, що посилює їхній страх перед невдачею. Це, в свою чергу, сприяє розвитку мотивації, спрямованої на уникнення невдач, що знижує їхню проактивність у досягненні успіху.

Результати дослідження підтверджують, що емоційний інтелект відіграє вирішальну роль у формуванні мотивації у студентів. Високий рівень емоційного інтелекту впливає на формування мотивації досягнення успіху, тоді як низький рівень емоційного інтелекту призводить до домінування мотивації, орієнтованої на уникнення невдач. Це підкреслює важливість розвитку емоційного інтелекту як інструменту для підвищення навчальної мотивації та сприянні успішності студентів.

Окрім виявлених зв'язків між окремими компонентами емоційного інтелекту та тим, що мотивує студентів, важливо зрозуміти, як емоційний інтелект в цілому впливає на їхню мотивацію. Емоційний інтелект, є системним інтегратором афективних і когнітивних процесів, відіграє ключову роль у переважанні мотиваційної спрямованості. Здатність усвідомлювати свої емоції та ефективно їх регулювати дозволяє людині зберігати цілеспрямованість, навіть коли виникають перешкоди або труднощі. Це показує, що емоційний інтелект не просто пов'язаний з мотивацією, а й визначає динаміку навчальної мотивації в процесі навчання, в тому числі і дистанційного формату. Зокрема, розвинений емоційний інтелект допомагає студентам бути наполегливими та активними у навчанні, зберігати стійкою мотивацію, незважаючи на втому, невдачі або велике навантаження. Це можливо завдяки кращому управлінню своїми внутрішніми ресурсами, що дозволяє студентам залишатися продуктивними протягом тривалого часу.

Зважаючи на виклики дистанційного навчання, розвиток емоційного інтелекту стає ключовим фактором для підвищення зацікавленості студентів в навчанні, їхньої здатності долати труднощі та досягнення успіху.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2:

Проведене нами емпіричне дослідження дало змогу встановити глибокий зв'язок між мотиваційними характеристиками та рівнем емоційного інтелекту у студентів, що навчаються у дистанційному форматі. На основі аналізу даних, отриманих за допомогою стандартизованих психодіагностичних методик, а також застосування кореляційного і порівняльного статистичного аналізу, були зроблені наступні висновки:

1. Результати дослідження підтверджують висунуту нами гіпотезу про те, що рівень емоційного інтелекту є визначальним чинником у формуванні мотиваційної моделі поведінки студента. Особи з високим рівнем емоційного інтелекту проявляють стресостійкість, вищу самодисципліну та саморегуляцію, високу адаптивність, що є вкрай важливим в умовах дистанційного навчання. Ці якості особливо цінні в умовах дистанційного навчання, де потрібна висока самоорганізація та внутрішня мотивація. Вони активніше долучаються до навчального процесу, демонструючи здатність підтримувати високу працездатність навіть у ситуаціях фрустрації або невизначеності.

2. Дослідження показує істотний зв'язок між емоційним інтелектом та мотивацією студентів. Студенти з високим емоційним інтелектом мотивовані досягненнями, зосереджені на результатах, цілеспрямовані та емоційно стабільні. Вони також добре вміють контролювати свої емоції. На противагу цьому, студенти з низьким емоційним інтелектом більше мотивовані уникненням невдач, уникають складних завдань і відчувають брак внутрішньої мотивації.

3. Кожен компонент емоційного інтелекту має значний вплив на особливості мотиваційної сфери. Зокрема, самоусвідомлення та саморегуляція статистично значущо взаємодіють із мотивацією досягнення успіху. Це вказує, що здатність усвідомлювати власні емоції та володіти ними є фундаментом цілеспрямованої поведінки та самодисципліни. Мотивація (за Гоулманом) також позитивно корелює зі

спрямованістю особистості на успіх вказує на те. Можемо зазначити, що вона відіграє важливу роль у формуванні досягальної мотивації. Особистості, з більш стійкою мотивацією, демонструють наполегливість, самодисципліну, здатність до самостійного планування й реалізації завдань, без контролю, оскільки сам процес досягнення цілей є для них значущим. Емпатія та соціальні навички, хоча й не впливають безпосередньо на прагнення до успіху, відіграють важливу роль у соціальній адаптації та емоційній підтримці, що опосередковано впливає на успішність у навчанні.

4. Порівняльний аналіз груп із різним рівнем емоційного інтелекту, підтвердив наявність певних відмінностей у мотиваційній структурі студентів. Ми проспостерігали, що у студентів розвиненим емоційним інтелектом спостерігається високі показники самосвідомості, саморегуляції, соціальної компетентності та емпатії, а також переважає прагнення до успіху. Натомість, у студентів із низьким рівнем емоційного інтелекту виявлено низький рівень самосвідомості, саморегуляції, соціальної компетентності, емпатії, знижену мотивацію та переважання страху невдачі, що ускладнює навчальну діяльність та адаптацію до самостійної роботи в дистанційних умовах.

ВИСНОВКИ

1. У ході теоретичного аналізу з'ясовано, що **мотивація** є комплексним психологічним явищем, що містить внутрішні та зовнішні чинники, які спонукають особу до активності та визначають її цілеспрямованість. Вона поділяється на внутрішню мотивацію (задоволення від самого процесу праці) та зовнішню мотивацію (спрямованість на винагороди, оцінки тощо). Мотивація має два основні різновиди— орієнтацію на досягнення успіху та на уникнення невдач, що визначає поведінкові стратегії особистості. Існує тісний зв'язок між емоційним інтелектом і мотивацією. Психологія розглядає мотивацію та емоційний інтелект як ключові чинники освітньої та особистісної успішності. **Емоційний інтелект (EI)** — це здатність розпізнавати, усвідомлювати та контролювати власні й чужі емоції, що, у свою чергу впливає на мотивацію. Емоційний інтелект, містить наступні компоненти: самосвідомість, саморегуляцію, мотивацію, емпатію та соціальні навички, які безпосередньо впливають на мотивацію та навчальну активність. Отже, EI виступає значущим фактором у процесі формування й підтримання навчальної мотивації студентів, особливо за умов дистанційної освіти.

2. Аналіз результатів діагностики емоційного інтелекту за моделлю Д. Гоулмана виявив майже однаковий розподіл: 26 студентів (48,1%) мають високий рівень EI, а 28 (51,9%) — низький. Отримані дані вказують на те, що студентська молодь має великий потенціал для розвитку емоційного інтелекту. Водночас менш розвиненими виявилися такі компоненти, як самосвідомість, саморегуляція та мотивація, що може створювати труднощі з емоційним самоконтролем, самодисципліною, саморефлексією та стрессостійкістю. Зокрема, найбільші показники спостерігались за шкалами емпатії та соціальної компетентності. Успішна міжособистісна взаємодія та адаптація поведінки до соціального середовища свідчать про високий рівень емоційної компетентності студентів. Ця компетентність критично

важлива для ефективного навчання онлайн, де комунікація опосередкована технологіями та потребує розвиненої емоційної чутливості та гнучкості у спілкуванні.

3. Емпіричне дослідження виявило значущий **позитивний зв'язок між рівнем емоційного інтелекту та характером мотиваційної спрямованості студентів**. Зокрема, визначено, що студенти з розвиненим емоційним інтелектом переважно орієнтовані на досягнення та демонструють вищу саморегуляцію, емоційну стійкість, високу емпатію та соціальні навички. Такі респонденти виявляють високу активність у досягненні цілей, прагнуть до здолаття труднощів та характеризуються установкою на успіх. Вони краще справляються зі стресовими ситуаціями, ефективніше планують свою діяльність, здатні витримувати емоційне напруження та адаптуватися до змін, що в цілому підтримує їхню мотивацію до навчання. Натомість, студенти з низьким рівнем емоційного інтелекту виявляють схильність до мотивації уникнення невдач, що проявляється у зниженій самооцінці, недостатньому рівні самоконтролю, емоційній нестабільності, а також у прагненні уникати ситуацій, пов'язаних із високим ризиком помилки або оцінювання.

4. Порівняльний аналіз студентів із різним рівнем емоційного інтелекту дав змогу виявити низку особливостей у структурі мотиваційної сфери. Студенти з розвиненим емоційним інтелектом, як правило, стійку мотивацію до успіху. Вони прагнуть до самовдосконалення, саморозвитку, розкриттю своїх можливостей і не бояться труднощів на шляху до високих результатів у навчанні. Їм притаманні розвинені самосвідомість, самоконтроль, емпатія та соціальні навички. На противагу цьому, студенти з низьким емоційним інтелектом частіше мотивовані страхом невдачі. Вони менш впевнені в собі, гірше справляються зі стресом і мають проблеми з саморегуляцією, тому намагаються уникати складних завдань. Їхня навчальна діяльність залежить від зовнішніх факторів, таких як оцінки та похвала, а не від внутрішнього бажання вчитися.

5. Одержані результати підтверджують висунуту нами гіпотезу про те, що студенти з мотивацією до успіху мають розвинений емоційний інтелект, проте

студенти з низьким рівнем емоційного інтелекту демонструють мотивацію уникнення невдач. Учасники з орієнтацією на спрямування до успіху продемонстрували вищі показники за ключовими компонентами емоційного інтелекту — самосвідомістю, саморегулюванням, мотивацією та емпатією. Іншими словами, саме розвинений емоційний інтелект, що дозволяє усвідомлювати та контролювати свої емоції, є ключем до формування сильної внутрішньої мотивації, необхідної для досягнення успіху, подолання перешкод та повної самореалізації. Натомість студенти з мотивацією уникнення невдач виявляють нижчий рівень емоційного саморегулювання, схильність до тривожності та знижену віру у власні сили, що, у свою чергу, обмежує їхню активність і знижує ефективність навчання, особливо в умовах дистанційного освітнього простору.

6. Подальші дослідження в цій сфері мають на меті глибше зрозуміти зв'язок між емоційним інтелектом та мотивацією студентів. Для цього необхідно розширити вибірку, залучивши студентів з різних факультетів, різних вікових категорій та тих, хто навчається на різних формах (денна, заочна тощо). Це дозволить виявити, чи існують відмінності у впливі емоційного інтелекту на мотивацію залежно від цих факторів. Крім того, перспективним є проведення лонгітюдних досліджень, які б відстежували розвиток емоційного інтелекту та зміни в мотивації студентів протягом кількох років. Це дозволить оцінити, наскільки ефективні різні психолого-педагогічні методи, спрямовані на розвиток емоційної компетентності. Важливо також враховувати гендерні, культурні та індивідуальні особливості емоційного інтелекту, оскільки вони можуть впливати на мотивацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Августюк М. М. Методичні поради до підвищення рівня емоційного інтелекту в здобувачів вищої освіти. Острог : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2022. С.94.
2. Актович, В. В., & Пробач, І. М. Актуальні проблеми соціології: теоретичні та прикладні дослідження. КНУ ім. Тараса Шевченка, 2014. С. 22-34.
3. Беш, Л. В., Дмитришин, Б. Я., Беш, О. М., Яскевич, О. І., Мацюра, О. І. Сучасні можливості підвищення мотивації студентів до навчання. Людина та світ, (60), 2017. С. 60–64.
4. Венгер О. П., Гусєва Т. П., Мисула Ю. І., Сас Л.М., Смашна О. Є., Білоус В. С., Люта О. О., Несторович Я. М. Мотивація досягнення як важливий чинник успішного професійного становлення студентів-медиків. Медична освіта, 4, 2018. С. 93-97.
5. Виборнова Є. Взаємозв'язок емоційного інтелекту та мотивації у студентів. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова, 22(67), 2023. С. 1-10. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22\(67\).08](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22(67).08) (дата звернення 12.02.2025).
6. Занюк С. С. Психологія мотивації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / С. С. Занюк ; голов. ред. С. В. Головка. — Київ: Либідь, 2002, С. 304.
7. Зарицька, В. В. Вікові передумови розвитку емоційного інтелекту особистості (дошкільний і шкільний періоди). Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія, Вип. 38, 2011, С. 35–53.
8. Клименко А. Шляхи розвитку емоційного інтелекту учасників освітнього процесу. ЛОГОС. ОНЛАЙН. 2020. С. 87-96. <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/6130> (дата звернення 04.01.2025).
9. Козенок, Д. А. Особливості мотивації досягнення успіху та уникнення невдач у представників різних поколінь: дипломна робота бакалавра / Козенок Дмитро Андрійович; наук. кер. В. Т. Ващека. – Київ: Національний авіаційний університет.

2021. С. 59. Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54115> (дата звернення: 08.02.2025).

10. Кочарян, О. С., Фролова, Е. В., & Павленко, В. М. Структура мотивації навчальної діяльності студентів. Харків, 2011, С. 40.

11. Лавринюк О., Кириченко В. Мотивація до навчальної діяльності: аналіз сучасних теорій. Журнал соціальної та практичної психології. 2023. № 1 (1). С. 6-18.

12. Малінка, О. О. Психологічні проблеми мотивації навчально-професійної діяльності студентів у сучасних умовах, 2020, С. 22-43.

13. Носенко, Е. Л., & Коврига, Н. В. Емоційний інтелект: концептуалізація феномену, основні функції. Київ: Вища школа, 2003. С. 87-96.

14. Огороднійчук, З., Виборнова, Є. Емоційний інтелект як предмет дослідження в психологічній літературі. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова, 12(67) , 2023. С. 23-54. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22\(67\).08](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series12.2023.22(67).08) (дата звернення: 04.01.2025).

15. Петренко В.В., Василенко О.М. Професійна спрямованість та чинники, що впливають на вибір професії студентами закладів вищої освіти. Актуальні питання соціальної роботи: надбання, проблеми, перспективи: збірник наукових праць студентів та викладачів. Хмельницький, 2020. Вип. 1. С. 90-93

16. Прудська, О. Дослідження факторів психологічної адаптації студентів-першокурсників до навчально-професійної діяльності. № 3, 2011, С. 375–381.

17. Прядко Н. О. Мотивація досягнення як детермінанта успіху в професійній діяльності особистості / Н. О. Прядко // Вісник. – 2015. – № 127. – С. 177–180. – Режим доступу: http://visnyk.chnpu.edu.ua/?wpfb_dl=1574 (дата звернення: 07.02.2025).

18. Скворчевська Є.Л. Особливості динаміки навчальної мотивації та професійної спрямованості студентів на різних курсах навчання Вісник ХНПУ ім.С. Сквороди Психологія. Харків: ХНПУ. 2015. Вип. № 50. С. 206-214.

19. Столярчук О. А., Сергєєнкова О. П. Впровадження ідей сталого розвитку суспільства в уявленнях майбутніх психологів. Габітус, №58, 2024, С.104–108.

20. Bao, W. Online learning in higher education: A review of research on interactions among learners and instructors. *Education and Information Technologies*, 25(3), 2020. pp. 1–18.
21. Mayer, J. D., Salovey, P., & Caruso, D. R. Emotional intelligence: New ability or eclectic traits? *American Psychologist*, 63(6), 2008, pp. 503–517.
22. Pekrun, R. The Control-Value Theory of Achievement Emotions: Assumptions, Corollaries, and Implications for Educational Research and Practice. *Educational Psychology Review*, 18(4), 2006, pp. 315–341. <https://doi.org/10.1007/s10648-006-9029-9> (дата звернення: 04.01.2025) .
23. Sabir, M., & Tomas, C. Emotional Intelligence and Achievement Motivation among College Students. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development*, 4(6), 2020, pp. 1351–1356.

ДОДАТКИ

1) Результати за тестом емоційного інтелекту за методикою Гоулмана

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Оля	756	79, 17%	75%	70,83%	70,83%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р.

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Світлана	54, 17%	50%	54%	54,17	41,46%
	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Лллл	68,33%	66,675	45.83%	62,5%	87,5%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Катруська	44,17%	45,83%	29,17 %	41,67%	37,5%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Еліна	60%	45,83%	37,5%	79,17%	75%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Дар'я	80,83%	87,5%	70,83%	91,67%	79,17%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Влада	75,83%	91,67%	62,5%	66,67%	66,67%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Соф'я	49,17%	58,33%	29,17%	70,83%	41,67%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Дарина	57,5%	66,67%	25%	75%	54,17%
	Н.Р	В.Р	Н.Р	В.р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Ліна	60%	66,66%	33,33%	91,67%	45,83%
	Н.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
рін	52,5%	45,83%	41,67%	75%	62,55
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Інна	79,17%	83,33%	58,33%	83,33%	91,67%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Єлизавета	50,83%	45,83%	33,34%	62,5%	54,17%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Дарина	41,67%	60%	54,17%	25%	20,83%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Поліна	70%	83,32%	45,83%	70,83%	79,17%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Кіра	45,8%	50%	24%	75%	45,83%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Олена	60%	54,12%	45,88%	83,33%	79,17%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Євгенія	52,5%	58,34%	16,67%	70,83%	54,7%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Вікторія	82,5%	79,17%	62,5%	91,66%	91,67%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Катерина	40,83%	20,83%	71,17%	29,17%	29,17%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Оксана	75,8%	62,5%	70,83%	75%	83%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Ліна	61,7%	70,83%	54,17%	41,6%	75%
	В.Р	В.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Валерія	59,1%	50%	50%	83,33%	70,83%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Аліна	71,67%	58,33%	62,5%	75%	79,12%
	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Кд9	30%	29,11%	37,5%	8,30%	33,34%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Анастасія	85%	91,7%	66,66%	95,83%	87,5%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
даб	59,55	58,35	95,83%	50%	79,1%
	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
ліззза	56,67%	62%	66%	41,67%	41,66%
	Н.Р	В.Р	В.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Ольга	77%	83,34%	58,32%	75%	79%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Діана	46%	45%	32,3%	66,68%	41.67%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Біллі	20,83%	16,67%	29,17%	45%	13%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Тетяна	14,17%	8,34%	25%	20,83%	5,17%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Олександр	80,88%	87,7%	91.67%	79,15%	79%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Лада	30%	29%	20,88%	25%	33%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Дар'я	61%	33,11%	83%	50%	58%
	В.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
кет	37%	45,88%	37,5%	16,66%	35%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Лера	61%	62.5%	58,%	75%	63%
	В.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Ді	43%	41%	58%	34%	41,67%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Влада	68%	75%	50%	66,78%	70,83%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Світлана	58%	50%	37,5%	85%	75%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Даня	84,17%	88%	58%	91,67%	95,83%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
танія	69%	50%	50%	87,8%	87,5%
	В.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Аліна	80%	79,12%	83%	79,17%	79%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
ГГ	59%	59%	59%	45%	58%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Таня	77,5%	70,83%	58,3%	87%	91,67%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Поліна	48%	41,66%	33,45%	62%	50%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Вероніка Лу	70%	58%	37,5%	83%	79%
	В.Р	Н.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Юля	73%	83,4%	58,1%	83%	75%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Настасія	73%	79%	66,67%	83%	70,83%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Ліна	69,7%	66,76%	50%	71%	83%
	В.Р	В.Р	Н.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Вал	62%	62%	62%	75%	66%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Маргарита	46%	41,65%	46%	41%	45%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
Аліна	75%	87%	67%	87%	67%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
чича	51%	59%	46%	58%	42%
	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р	Н.Р

Ім'я/Нік	Р. Е.І	Само-сть	Само-ція	Емпатія	Соц. Комп-сть
ПК	89%	95%	75%	96%	79%
	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р	В.Р

2) Результати за тестом емоційного інтелекту за методикою Гоулмана за шкалою «мотивація»

РЕСПОНДЕНТИ	Результат за шкалою «Мотивація»
1.	79,17% (високий рівень)
2.	70,83% (високий рівень)
3.	79,18% (високий рівень)
4.	66,67% (низький рівень)
5.	62,5% (низький рівень)
6.	75% (високий рівень)
7.	91,67% (високий рівень)
8.	45,83% (низький рівень)
9.	66,67% (високий рівень)
10.	66,65% (високий рівень)
11.	37,5% (низький рівень)
12.	79,17% (високий рівень)
13.	58,34% (низький рівень)
14.	45,83%(низький рівень)
15.	70,83% (високий рівень)
16.	41,67% (низький рівень)
17.	58,32% (низький рівень)
18.	60%(низький рівень)
19.	87,6% (високий рівень)
20.	45,8% (низький рівень)
21.	87% (високий рівень)
22.	66% (високий рівень)
23.	54,17% (низький рівень)

24.	83% (високий рівень)
25.	41,7% (низький рівень)
26.	83% (високий рівень)
27.	25% (низький рівень)
28.	70,82% (високий рівень)
29.	79,12% (високий рівень)
30.	45,7% (низький рівень)
31.	10% (низький рівень)
32.	12,5% (низький рівень)
33.	91% (високий рівень)
34.	20,81% (низький рівень)
35.	83% (високий рівень)
36.	54% (низький рівень)
37.	50%(низький рівень)
38.	41,66% (низький рівень)
39.	79,1% (високий рівень)
40.	45,44% (низький рівень)
41.	87,8% (високий рівень)
42.	66% (високий рівень)
43.	79% (високий рівень)
44.	59% (низький рівень)
45.	79,16% (високий рівень)
46.	54,17% (низький рівень)
47.	91,66% (високий рівень)
48.	66% (високий рівень)
49.	66,67% (високий рівень)
50.	75% (високий рівень)

51.	62,5% (високий рівень)
52.	71% (високий рівень)
53.	50% (високий рівень)
54.	99% (високий рівень)

3) Результати за тестом «Мотивація до успіху та уникнення невдачі А.Реяна

№ респондента	Бали	Результат
1.	17	Прагнення до успіху
2.	12	Прагнення до успіху
3.	15	Прагнення до успіху
4.	6	Страх невдачі
5.	9	Страх невдачі
6.	9	Страх невдачі
7.	16	Прагнення до успіху
8.	12	Прагнення до успіху
9.	12	Прагнення до успіху
10.	15	Прагнення до успіху
11.	9	Страх невдачі 9
12.	15	Прагнення до успіху
13.	8	Страх невдачі 9
14.	8	Страх невдачі 9
15.	17	Прагнення до успіху
16.	9	Страх невдачі 9
17.	8	Страх невдачі 9
18.	7	Страх невдачі 9
19.	8	Страх невдачі 9

20.	7	Страх невдачі 9
21.	8	Страх невдачі 9
22.	17	Прагнення до успіху
23.	8	Страх невдачі 9
24.	7	Страх невдачі 9
25.	18	Прагнення до успіху
26.	17	Прагнення до успіху
27.	19	Прагнення до успіху
28.	16	Прагнення до успіху
29.	19	Прагнення до успіху
30.	8	Страх невдачі 9
31.	17	Прагнення до успіху
32.	18	Прагнення до успіху
33.	16	Прагнення до успіху
34.	9	Страх невдачі 9
35.	9	Страх невдачі 9
36.	16	Прагнення до успіху
37.	9	Страх невдачі 9
38.	16	Прагнення до успіху
39.	18	Прагнення до успіху
40.	15	Прагнення до успіху
41.	16	Прагнення до успіху
42.	17	Прагнення до успіху
43.	7	Страх невдачі 9
44.	12	Прагнення до успіху
45.	12	Прагнення до успіху
46.	15	Прагнення до успіху

47.	13	Прагнення до успіху
48.	9	Страх невдачі 9
49.	17	Прагнення до успіху
50.	16	Прагнення до успіху
51.	7	Страх невдачі 9
52.	8	Страх невдачі 9
53.	9	Страх невдачі 9
54.	13	Прагнення до успіху

АНОТАЦІЯ:

У кваліфікаційній роботі досліджено взаємозв'язок між емоційним інтелектом та мотивацією студентів, які навчаються на дистанційній формі навчання. З поширенням дистанційного навчання освіта зазнає змін, які ставлять перед студентами нові виклики. Дистанційне навчання часто призводить до зниження мотивації у студентів, що негативно позначається на їхній академічній успішності. Актуальність теми зумовлена зростанням використання дистанційного навчання в умовах пандемії та війни, що вимагає від студентів високої самостійності. Метою роботи було дослідити особливості мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту. Об'єктом дослідження постали особливості мотивації у студентів. Предметом дослідження є зв'язок рівня емоційного інтелекту з особливостями мотивації студентів. У першому розділі дослідження розкрито теоретичний аналіз понять «емоційний інтелект» та «мотивація». Другий розділ кваліфікаційної роботи присвячено емпіричному дослідженню особливостей мотивації у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту. Вибірку склали студенти віком від 17 до 29 років, що навчаються на дистанційній формі навчання. Результати показали, що студенти з високим рівнем емоційного інтелекту частіше мотивовані на досягнення, в свою чергу студенти з низьким рівнем емоційного інтелекту продемонстрували мотивацію орієнтовану на уникнення невдач. Ці висновки можуть бути використані для розробки ефективних стратегій підтримки студентів та оптимізації дистанційного навчання.

Ключові слова: мотивація, емоційний інтелект, студенти, дистанційне навчання, досягнення, уникнення невдач.

ANNOTATION:

This scientific paper investigates the relationship between emotional intelligence and motivation of students studying at a distance learning. With the spread of distance learning, education is undergoing changes that pose new challenges to students. Distance learning often leads to a decrease in students' motivation, which negatively affects their academic performance. The relevance of the topic is due to the growing use of distance learning in a pandemic and war, which requires students to be highly independent. The purpose of the study was to investigate the peculiarities of motivation in students with different levels of emotional intelligence. The object of the study is the peculiarities of motivation in students. The subject of the study is the relationship between the level of emotional intelligence and the peculiarities of student motivation. The first chapter of the study reveals the theoretical analysis of the concepts of “emotional intelligence” and “motivation”. The second chapter of the scientific paper is devoted to an empirical study of the peculiarities of motivation in students with different levels of emotional intelligence. The sample consisted of students aged 17 to 29 years, enrolled in a long-distance form of education. The results showed that students with a high level of emotional intelligence are more often motivated to achieve, while students with a low level of emotional intelligence demonstrated motivation focused on avoiding failure. These findings can be used to develop effective strategies to support students and optimize distance learning.

Keywords: motivation, emotional intelligence, students, distance learning, achievement, failure avoidance.